

2018/2034(INI)

12.7.2018

NUOMONĖ

Kultūros ir švietimo komiteto

pateikta Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

dėl euro zonos užimtumo ir socialinės politikos
(2018/2034(INI))

Nuomonės referentas: Nikolaos Chountis

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Kultūros ir švietimo komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

1. susirūpinęs atkreipia dėmesį į tebeegzistuojančius socialinius ir ekonominius skirtumus euro zonoje; mano, kad vienoda prieiga prie įtraukaus ir kokybiško švietimo bei mokymosi visą gyvenimą galimybių visiems – tai išankstinė sąlyga siekiant užtikrinti socialinę ir ekonominę sanglaudą; taigi atkreipia dėmesį į tai, kad, atsižvelgiant į ES pagrindinius švietimo rodiklius, skirtumai tarp valstybių narių ir tarp socialinių grupių išlieka;
2. yra labai susirūpinęs dėl to, kad 19 ES valstybių narių vidutinės valdžios sektoriaus išlaidos švietimui, išreikštos procentine BVP dalimi, nuo 2009 m. iki 2016 m. kiekvienais metais buvo vis mažesnės¹; apgailestauja, kad švietimo ir mokymo sektorius labai nukentėjo nuo griežto taupymo politikos, ir pabrėžia, kad gerai finansuojamos viešojo švietimo sistemos yra itin svarbios siekiant lygybės ir socialinės įtraukties; taigi ragina euro zonos makroekonominės politikos prioritetų srityje pereiti prie didesnių valstybės išlaidų švietimui ir mokymui vykdant stipraus didinamojo poveikio investicijas; ragina Komisiją į socialinių rodiklių suvestinę įtraukti švietimui skiriamų išlaidų (ypač viešųjų) rodiklį, išreikštą BVP dalimi (arba vienam studentui), kad būtų galima stebėti valstybių narių veiklos rezultatus;
3. pabrėžia, kad socialiniu požiūriu nepalanki padėtis dažnai lemia prastus mokymosi rezultatus ir atvirkščiai; be to, pabrėžia, kad nuolat besikeičiančios žinių ekonomikos šalyse galimybės įsidarbinti, net studentų, kurie turi kitais požiūriais palyginamus dalykinius įgūdžius, dažnai gerokai priklauso nuo socialinių emocinių įgūdžių (bendravimo, kritinio mąstymo, bendradarbiavimo, kūrybiško novatoriškumo, pasitikėjimo ir „mokymosi mokytis“), o ne tik nuo skaitymo ir matematinio ar mokslinio raštingumo; pabrėžia, kad tinkamai finansuojama kokybiška švietimo ir visą gyvenimą trunkančio mokymosi sistema, kurioje iš tikrųjų skatinama teisė mokytis ir įgyvendinamos pagalbos ir paramos politikos priemonės, įskaitant veiksmingą stipendijų sistemą, gali padėti nutraukti šį ydingą ratą ir skatinti socialinę įtrauktį ir lygias galimybes;
4. pabrėžia, kad, nepaisant geresnės ekonomikos padėties euro zonoje ir sukurtų naujų darbo vietų, jaunimo nedarbas kai kuriose valstybėse narėse ir toliau yra nepriimtinais aukštas ir, nors jaunimo nedarbo lygis nuo 2013 m. sumažėjo, jis vis dar labai skiriasi atsižvelgiant į skirtingas valstybes nares;
5. labai susirūpinęs pažymi, kad vis dar esama labai daug Europos piliečių, kurių raštingumo įgūdžiai yra prasti arba kurie turi raštingumo spragų, įskaitant funkcinį neraštingumą ir nesugebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, ir dėl to kyla didelis susirūpinimas dėl galimybės jiems prasmingai ir veiksmingai dalyvauti viešajame gyvenime ir darbo rinkoje;
6. ragina skatinti tokias politikos priemones, kaip antai dualinių švietimo sistemų

¹ Eurostato duomenys.

taikymas; pabrėžia, kad veiksmingai susiejus švietimą, mokslinius tyrimus, inovacijas ir darbo rinką gali būti iš tikrųjų prisidėta kuriant darbo vietas;

7. pabrėžia, kad saugi ir tinkama mokymosi aplinka yra itin svarbi mokinių ir mokytojų gerovei; taigi ragina valstybes nares tvirtai investuoti į viešosios infrastruktūros, ypač mokyklų, priežiūrą ir panaikinti architektūrines kliūtis;
8. ragina Komisiją ir valstybes nares parengti konkrečias užimtumo, švietimo ir socialinės politikos priemones siekiant užtikrinti veiksmingą neįgaliųjų ir iš nepalankios aplinkos kilusių asmenų įtrauktį;
9. pažymi, kad reikia planuoti ir skatinti organizuotas ir modernias mokyklų profesinio orientavimo programas, ypač kaimo vietovėse ir pasienio, kalnų bei salų regionuose;
10. remia studentų, darbuotojų, sportininkų ir menininkų judumą ES ir euro zonoje; vis dėlto yra susirūpinęs, kad dideli darbo ir gyvenimo standartų skirtumai euro zonoje skatina nesavanorišką migraciją ir taip dar labiau didina vadinamojo protų nutekėjimo padarinius; pabrėžia, kad pagrindinė būtina sąlyga siekiant kovoti su protų nutekėjimo reiškiniu yra deramo darbo vietų kūrimas, taip pat veiksmingų švietimo, mokymo ir profesinio orientavimo strategijų skatinimas; ragina vykdant būsimą švietimo ir užimtumo politiką veiksmingai spręsti šio reiškinio problemą, be kita ko, iki galo sukuriant Europos švietimo erdvę; pabrėžia būtinybę sukurti Europos studento kortelę, siekiant paskatinti mokymosi judumą ir sudaryti palankesnes sąlygas abipusiam sertifikatų, diplomų ir profesinių kvalifikacijų pripažinimui, sumažinant administracinę našlą ir išlaidas studentams ir švietimo bei mokymo įstaigoms;
11. pabrėžia, kad, kaip teigiama gairėse „Švietimas ir mokymas 2020“ („ET 2020“), iki 2020 m. nepakankamus skaitymo, matematikos ir gamtos mokslų įgūdžius turėtų turėti mažiau kaip 15 proc. penkiolikmečių; palankiai vertina tai, kad į naująją socialinių rodiklių suvestinę įtraukiamas penkiolikmečiams taikomas rodiklis „Nepakankami mokymosi rezultatai“ (prasti matematikos mokėjimo rezultatai pagal Tarptautinio moksleivių vertinimo programos (PISA) vertinimą); vis dėlto ragina Komisiją taip pat įtraukti nepakankamus mokymosi rezultatus skaitymo ir (arba) gamtos mokslų srityje;
12. primena, kad, kaip teigiama gairėse „ET 2020“, iki 2020 m. ikimokyklinį ugdymą turėtų gauti ne mažiau kaip 95 proc. vaikų (nuo 4 metų iki privalomojo mokyklinio amžiaus); pabrėžia, kad socialinių rodiklių suvestinėje ikimokyklinė priežiūra apima tik vieną rodiklį – jaunesnius nei 3 metų vaikus, lankančius oficialias vaikų priežiūros įstaigas; pabrėžia, kad trūksta informacijos apie vyresnius, tačiau privalomojo mokyklinio amžiaus dar neturinčius vaikus ir apie vaikų priežiūros užtikrinimo mastą, išreikštą užtikrintų valandų skaičiumi;
13. atsižvelgia į teigiamą atvirojo švietimo ir atvirųjų universitetų, ypač darbuotojams skirtų mokymo internetu programų, vaidmenį žinių ir įgūdžių įgijimo procese, nes ši dinamiška mokymosi forma atitinka dabartinius dalyvių poreikius ir interesus;
14. mano, kad vaikų skurdas yra didelė problema, dėl kurios Europa turėtų imtis plataus užmojo veiksmų; ragina visose valstybėse narėse greitai įgyvendinti Vaiko garantijų sistemą, kad kiekvienas vaikas, kuriam kyla skurdo rizika, turėtų galimybę naudotis nemokamomis sveikatos priežiūros, švietimo, vaikų priežiūros paslaugomis, gyventi

deramame būste ir tinkamai maitintis; pabrėžia neščiųjų priežiūros ir vaiko ankstyvojo ugdymo svarbą; ragina sukurti įtraukias ugdymo sistemas visais lygmenimis, įskaitant popamokinę priežiūrą; pabrėžia, kad norint įgyvendinti Vaiko garantijų iniciatyvą, bus reikalingas tinkamas nacionalinio ir Europos lygmenų finansavimas; taigi ragina padidinti jos finansavimą, galbūt naudojant Europos socialinį fondą ir naują euro zonos konvergencijos priemonę; prašo, kad nacionalinėms viešosioms investicijoms į Vaiko garantijų sistemą pagal Stabilumo ir augimo paktą būtų taikoma vadinamoji sidabrinė taisyklė dėl socialinių investicijų;

15. pabrėžia, kad vienas iš Jaunimo garantijų iniciatyvos tikslų – užtikrinti, kad visi jaunuoliai iki 25 metų amžiaus per keturių mėnesių laikotarpį nuo darbo netekimo arba formaliojo mokymosi užbaigimo gautų gerą pasiūlymą dirbti, toliau mokytis, atlikti gamybinę praktiką arba stažuotę; taigi ragina visapusiškai įgyvendinti Jaunimo garantijų iniciatyvą, ypatingą dėmesį skiriant kokybiškiems pasiūlymams ir visų NEET¹ jaunuolių informavimui; pabrėžia, kad, norint šito pasiekti, reikia kitoje daugiametėje finansinėje programoje (DFP po 2020 m.) numatyti tinkamą finansavimą, įskaitant Europos socialinio fondo padidinimą ir Jaunimo užimtumo iniciatyvai skiriamo finansavimo padidinimą bent iki 21 mlrd. EUR; prašo, kad nacionalinėms viešosioms investicijoms į Jaunimo garantijų iniciatyvą ir į ilgalaikių bedarbių integraciją pagal Stabilumo ir augimo paktą būtų taikoma vadinamoji sidabrinė taisyklė dėl socialinių investicijų;
16. remia Įgūdžių garantijos iniciatyvą kaip naują kiekvieno teisę įgyti XXI amžiui būtinų pagrindinių įgūdžių, įskaitant skaitmeninį raštingumą; mano, kad Įgūdžių garantija turėtų būti susijusi su individualizuotu mokymosi poreikių vertinimu, kokybiško mokymosi pasiūlymu, taip pat sistemingu įgytų įgūdžių ir gebėjimų patvirtinimu, kad jie galėtų būti lengviau pripažinti darbo rinkoje; pabrėžia, kad Įgūdžių garantijos iniciatyva yra svarbi socialinė investicija, kuriai reikalingas tinkamas Europos ir nacionalinio lygmenų finansavimas; taigi ragina padidinti Įgūdžių garantijos iniciatyvos finansavimą, galbūt padidinant Europos socialinį fondą ir naudojant naują euro zonos konvergencijos priemonę;
17. pakartoja Europos Parlamento raginimą kitoje DFP ne mažiau kaip tris kartus padidinti programai „Erasmus+“ skiriamas lėšas siekiant, kad ja visoje Europoje pasinaudotų daug daugiau jaunuolių, jaunimo organizacijų ir vidurinės mokyklos moksleivių bei praktikantų; ragina ypatingą dėmesį skirti iš nepalankios socialinės ir ekonominės aplinkos kilusiems asmenims, kad jiems būtų sudarytos sąlygos dalyvauti šioje programoje, taip pat neįgaliesiems, laikantis ES ir valstybių narių įpareigojimų pagal JT neįgaliųjų teisių konvenciją;
18. ragina įgyvendinant Stabilumo ir augimo paktą socialinėms investicijoms taikyti vadinamąją sidabrinę taisyklę, t. y. laikyti, kad tam tikros viešosios socialinės investicijos, turinčios akivaizdų teigiamą poveikį ekonomikos augimui (pvz., Vaiko garantijų iniciatyva, švietimas, Jaunimo garantijų iniciatyva ir Įgūdžių garantijos iniciatyva), atitinka reikalavimus dėl palankaus požiūrio vertinant valdžios sektoriaus deficitą ir tai, ar laikomasi 1/20 skolos taisyklės; pabrėžia, kad fiskalinis konsolidavimas neturėtų kenkti Europos socialinių investicijų finansavimo nacionaliniam bendram finansavimui;

¹ NEET – nesimokantis, nedirbantis ir mokymuose nedalyvaujantis jaunimas.

19. ragina kitoje DFP numatyti tinkamą finansavimą siekiant patenkinti padidėjusius poreikius; visų pirma ragina:
 - a) sustiprinti Jaunimo užimtumo iniciatyvą jai skiriant mažiausiai 3 mlrd. EUR finansavimą per metus ir lėšas įrašant į jai skirtą biudžeto eilutę;
 - b) gerokai padidinti Europos socialiniam fondui skiriamą finansinį paketą;
20. primena, kad kultūros ir kūrybos sektorius turi strateginį potencialą Europos Sąjungoje kurti darbo vietas ir gerovę; pabrėžia, kad kultūros ir kūrybos sektoriai apima 11,2 proc. visų privačiųjų įmonių ir 7,5 proc. visų ES ekonomikoje dirbančių žmonių, taip pat sukuria 5,3 proc. visos Europos bendrosios pridėtinės vertės; pabrėžia kultūros ir kūrybos sektorių vaidmenį išsaugant ir skatinant Europos kultūrų ir kalbų įvairovę ir akcentuoja šių sektorių indėlį užtikrinant ekonominį augimą, inovacijas ir užimtumą, ypač jaunimo užimtumą;
21. ragina Komisiją visapusiškai pasinaudoti potencialia skirtingų ES politikos sričių sąveika, kad būtų veiksmingai išnaudotos finansavimo galimybės pagal ES programas, kaip antai „Horizontas 2020“, Europos infrastruktūros tinklų priemonė, „Erasmus+“, Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programa (EaSI), „Kūrybiška Europa“ bei COSME, taip pat Europos struktūrinių ir investicijų fondų (toliau – ESIF) teikiamas finansavimas, ir kad daugiau kultūros ir kūrybos sektoriaus projektų gautų paramą; pažymi, kad visų pirma programų „Kūrybiška Europa“ ir „Horizontas 2020“, taip pat struktūrinių fondų (ERPF ir ESF) atveju būtina konkrečiai įvertinti ir toliau skatinti kultūros ir kūrybos sektoriaus vaidmenį bei poveikį ekonomikos augimui, užimtumui ir teritorinei sanglaudai; pažymi, kad vykdant šį procesą turėtų būti suformuotas tvirtas ir aiškus pagrindas DFP peržiūrai bei būsimai Europos programų struktūrai po 2020 m.;
22. ragina iš esmės peržiūrėti ES ir valstybių narių švietimo, mokymo ir įgūdžių ugdymo politiką siekiant kovoti su mokyklos nebaigimo reiškiniu ir vis didėjančiu NEET jaunuolių skaičiumi ir taip užtikrinti įtraukčią palankų švietimą ir mokymąsi visą gyvenimą; pabrėžia, kad ši į jaunimą nukreipta politika, kuri taip pat turėtų būti taikoma mokymuisi visą gyvenimą, turėtų visapusiškai skatinti asmeninį bei socialinį vystymąsi, o ne tik būti rengiama taip, kad atitiktų darbo rinkos poreikius;
23. pabrėžia, kad siekiant užtikrinti Sąjungos konkurencingą poziciją ir kvalifikuotos darbo jėgos prieinamumą bei galimybes įsidarbinti, lemiamą svarbą turi tinkamos investicijos ir planavimas švietimo, ypač skaitmeninių įgūdžių ir programavimo, srityje;
24. ragina Komisiją suteikti paskatas ir techninę paramą jaunimui, kad jie galėtų steigti savo įmones, ir siūlyti priemones, kuriomis būtų skatinamas verslumas ir valstybių narių mokymo programose;
25. ragina nacionalines valdžios institucijas skatinti įmones, be kita ko, teikiant mokesčių lengvatas arba paskatas už socialinius įnašus, investuoti į savo darbuotojų mokymą ir įdarbinti naujus vidurinių mokyklų ir universitetų absolventus;
26. mano, kad siekiant Sąjungoje spręsti įgūdžių pasiūlos ir paklausos neatitiktis ir kvalifikuotų darbuotojų trūkumo klausimus reikia gerinti įgūdžių pasiūlos ir paklausos

atitiktį ir abipusį profesinių kvalifikacijų pripažinimą;

27. pripažįsta ir smerkia piktnaudžiaujamojo pobūdžio darbo sąlygas, kurias dažnai patiria profesionalūs sportininkai, pvz., fiktyvų savarankišką darbą, darbo užmokesčio nemokėjimą, netinkamus sveikatos priežiūros, draudimo ir senatvės pensijos standartus, ir atkreipia dėmesį į tai, kad reikia pakeisti galiojančią reglamentavimo sistemą; ragina Komisiją pateikti išsamų veiksmų planą, pagal kurį būtų remiamos deramos profesionalių sportininkų darbo sąlygos, pradedant nuo euro zonos šalių ir apimant visus susijusius sporto sektoriaus socialinius partnerius.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	11.7.2018
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 22 -: 2 0: 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Isabella Adinolfi, Dominique Bilde, Andrea Bocskor, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Damian Drăghici, Angel Dzhambazki, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Petra Kammerevert, Svetoslav Hristov Malinov, Rupert Matthews, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Michaela Šojdrová, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Elena Gentile, Sylvie Guillaume, Morten Løkkegaard, Liadh Ní Riada, Algirdas Saudargas
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Ivo Vajgl

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

22	+
EFDD	Isabella Adinolfi
GUE/NGL	Nikolaos Chountis, Liadh Ní Riada
PPE	Andrea Bocskor, Svetoslav Hristov Malinov, Algirdas Saudargas, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Bogdan Brunon Wenta, Theodoros Zagorakis, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
S&D	Silvia Costa, Damian Drăghici, Elena Gentile, Sylvie Guillaume, Petra Kammerevert, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Julie Ward
Verts/ALE	Jill Evans, Helga Trüpel

2	-
ECR	Angel Dzhambazki, Rupert Matthews

4	0
ALDE	María Teresa Giménez Barbat, Morten Løkkegaard, Ivo Vajgl
ENF	Dominique Bilde